

Gepanty – nové molekuly v léčbě migrény

MUDr. Petra Migalová

Centrum pro diagnostiku a léčbu bolestí hlavy, Neurologická klinika FN Ostrava

Migréna je časté invalidizující onemocnění. Celosvětová prevalence migrény se odhaduje mezi 10–15 %. Migréna často propuká již v dětském věku, kdy je poměr dívek a chlapců kloněn k vyššímu počtu u chlapců, během puberty se pak počty vyrovnávají. S pokračujícím věkem se poměr kloní více k ženskému pohlaví. Nejvíce však postihuje dospělé v produktivním věku, kde již výrazně převažují ženy nad muži. V České republice je více než milion migreniků. Většina z nich trpí migrénou epizodickou, nejméně dvacet procent z nich pak trpí formou chronickou, která se významně odráží na kvalitě života nemocného i jeho rodiny. V léčbě migrény zažíváme v posledních letech revoluci. Máme k dispozici specifickou medikaci akutní i profylaktickou v různých formách podání.

Klíčová slova: migréna, akutní léčba, CGRP, gepanty, rimegepant.

Gepants – new molecules in migraine treatment

Migraine is a frequent disabling disease. The worldwide prevalence of migraine is estimated to be between 10–15%. Migraines often start already in childhood, when the ratio of girls to boys tends to be higher in boys, and during puberty the numbers even out. As age continues, the ratio leans more towards the female sex. However, it mostly affects adults of working age, where women already significantly outnumber men. There are more than a million migrainers in the Czech Republic. Most of them suffer from episodic migraine, while at least twenty percent of them suffer from the chronic form, which significantly affects the quality of life of the patient and her/his family. In recent years, we have experienced a revolution in the treatment of migraine. We have available specific acute and prophylactic medication in various forms of administration.

Key words: migraine, acute treatment, CGRP, gepants, rimegepant.

Migréna je třetí nejčastější neurologickou nemocí. Zároveň je i jednou z nejvíce handicapujících nemocí na světě (Nežádal, 2019). Podle amerických odhadů je migréna třetí nejzávažnější neurologickou nemocí ve vztahu k počtu let strávených v invaliditě. Léčba migrény je také finančně náročná, jak pro pacienta, tak pro pojišťovnu, tak pro zaměstnavatele.

Odhaduje se, že migrénou trpí miliarda lidí na celém světě. V České republice je přibližně kolem milionu pacientů s migrénou, z čehož nejméně 50 000 žen a mužů trpí migrénou chronickou.

U migrény se nejedná pouze o bolest, která pacienta paralyzuje. Nemocný zažívá i další nepříjemné projevy vegetativní, jako je fotofobie, fonofobie, osmofobie, nauzea

a zvracení. Souběžně s bolestí se objevuje i neschopnost soustředit se, někdy i potíže s výbavností slov a potíže s jemnou motorikou. Jednotlivý záchvat může až u 80 % pacientů předcházet předzvěstí záchvatu neboli prodrom (nápadné zívání, únava, chutě na sladké a jídlo, časté močení, žízeň, podrážděnost, agresivita, ztuhlost šíje, průjmy, přecitlivělost na světlo, kognitivní potíže) (Recobrt, 2021). Přibližně u 20–30 % migreniků může být před nástupem vlastního záchvatu přítomna aura (rozšiřující se skotomy, světélkující fosfémy, parestezie jednostranných končetin, neobratnost horní končetiny a jazyka, závratě, potíže s expresí, dysartrie, výjimečně ataxie). Migréna má kromě prožitku bolesti i složku periferní a složku centrální. Periferní složka se

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest:

Not applicable.

Consent for publication:

Not applicable.

Cit. zkr: *Neurol. praxi.* 2024;25(6):466-469

<https://doi.org/10.36290/neu.2024.073>

Článek přijat redakcí: 9. 9. 2024

Článek přijat k publikaci: 15. 11. 2024

MUDr. Petra Migalová

petra.migalova@fno.cz